

amb l'habitual pas de L a -r- en els arabismes (*EntreDL* III, 162-3) i la preferència aràbiga pels grups del tipus *r* + cons. contra cons. + *r* (*Llavarco* < LAVA-CRUM, *jaguarzo* SALICASTRUM, i vegeu ESCARZAR, DCEC). Imaginariem que els moros mallorquins parlant de *mānar mānebro* 'foguera aspra, forta' ho re-fonguessin en *menerbo* o forma semblant: la dissimilació de nasals *m-n* > *b-n* i una adaptació de la *é* morisca a la fonètica del cat. oriental, com a *i*, faria la resta.

L'etimologia que dono del prov. *menèbre*, mot pre-dialecte de Mistral i els felibres, que no sé que hagi estat publicada, en tot cas, és segura. En cito alguns exemples: quan Mireio i Vincent, guiats per la vella bruixa Tavèn, s'enfonsen en l'avenc del Sàbat, senten passar damunt d'ells *l'alo di trevan* «l'aile des fantômes», *comme un glas pelado e jalèbro*, i la vella apostrofa la colla dels espectres: «anàs plus liuen picà tenèbro — Tavèn cridè— bando *menèbro!* / Isso, matoblad! isso! o garàs-vous davan!» («allez plus loin battre les ténèbres, Taven cria, bande *bourrue!* Allez, abatteurs de moissons, allez, ou rangez-vous»), *Mireio* VI, 38.4; «li baus escalabert dóu *menèbre* Ventour» 'les cingleres espadaades del formidable Ventour' cantades per Felix Gras, i pel mateix Mistral, en *Calendau*; *Ner-to* VI, 423. Quin dubte hi ha que l'abrandament d'una foguera abrusadora es podia qualificar de *menèbre*.

1 És sabut que una tia d'August Pi i Sunyer morí víctima d'aquest riu de brusques crescudes. Però no fou més que una de tantes (c. l'a. 1900).

Minestra, *minestrador*, *minestrar*, V. *menester* *Minet*, V. *miolar* *Mineta*, V. *menys* i *mena* *Minjaro*, accentuat a la *a*, o més ben dit, *Vinjàro*, és el nom del despoplat d'Alfés (que *AlcM* deturpa en *Minjaró*): per a la seva etimologia, purament aràbiga: ár. vulgar *Ibn Hārūn*, veg. *LleuresC*, 202n, i *E. T. C.* II, 343

MINGO, 'bola que rep els cops, en certs jocs, sense fer-hi paper important', 'persona infelç que hom tracta sense mirament', del nom de persona *Mingo* abreu-jament despectiu de *Domingo*, nom vulgaríssim en tots temps, i propi de la plebs sense distinció; ja anti-gament apareix *minguet* com a designació de l'home mancat de bona posició social. Sermonava StVicentF els jovenets frívols i presumits: «apelles-te noble? Vas a temptar e suscitar monges e dones, e vas cantant ab lo capiró trepat? No est noble, mas *minguet de renda!*» (*Quar.*, 69.93). Devia ser frase feta que els nobles respectables aplicaven despectivament a la gent plebea o menestrada, dotada d'una rendeta i amb algunes pretensions: en aquest cas, el jovenet frívol amb capiró brodat o foradat, que anava «castigant» les dones, el declara el sant, innoble moralment, home mediocre, barret de rialles. O sigui espiritualment un home de poca altura. Avui diem *mingo* l'home sense energia, i amb poc caràcter, que es deixa manibrar per altres, i per això mateix s'ha donat aquest nom a les boles que reben els cops indirectes en el billar etc., però no hi fan el paper important: servir de *mingo*

d'algú, diem també quan és una persona manibrada per altri.

La comparació és amb *Mingo*, nom vulgar per excel·lència: cast. *Mingo Revulgo*, símbol del poble ordinari (*Coplas de Mingo re-vulgo* = 'más que vulgo', *Toda Menga* = 'tot Déu', i les altres personificacions que aplego en el DCEC, ZUTANO, IV, 894a52-b6). És sabut que *Domingo* és corrent i general en català (més que *Domènec*, sobretot preliterari), almenys des del S. XIII, i de cap manera no era sentit com a poc genuí a l'Edat Mitjana. Altres diminutius del mateix nom foren *Mingot*, *Minguell*, *Minguet*, conservats sobretot com a cognoms o NLL.

15 *Mingua*, *minguar*, V. *minvar* (MENYS)

MINI, pres del ll. *miniūm* 'vermelló'. □ 1.ª doc.: fi S. xv, Cauliac.

DERIV.: *Miniar* 'pintar amb mini' [fi S. xv]. *Miniatura* [Belv.], que defineix «subtilíssima et delicatíssima pictura», acc. pròpia; la de 'pintura molt petita i detallada' és secundària, i la de «còpia molt petita» (Fontserè, *CiFiNat.*, p. 144) en rigor és impròpia, i provocada per una confusió amb *diminut* i *disminuir*, d'origen inconnex i significat diferent. *Miniaturista*. *Miniaturar*: «Les fulles *miniaturades* d'or», G. Alomar (*A una reina de la festa*, 3b).

Minier, V. *minyó* *Minim*, *minimista*, *minimitzar*, V. *menys* *Ministeri*, *ministerial*, *ministrant*, *ministrar*, *ministre*, *ministrejar*, *ministrell*, *ministrer*, *ministril*, *ministrol*, V. *menester* *Minjar*, *minjo*, V. *menjar* *Minoga*, deu tractar-se d'una inflor glandular del genoll i de la ròtula, V. *minova* (MENYS) *Minoració*, V. *minorar*, *minoratiu*, *minoria*, *minorista*, *minoritat*, V. *menor* *Minot*: la definició del DAG, directa, sembla més de fiar que la d'*AlcM*: segurament contaminació de *menuts* (cf. *menuts*, § 1d, e, *menudall(a)*, *menudència*, § 2) amb *milloc* (*millo?*) *Minova*, V. *menys* *Minsa*, *minse*, *minso*, V. *menys* *Mintent*, V. *mentir* *Minúcia*, *minució*, *minuciositat*, V. *menys* *Minuend*, V. *menys* *Minuet*, V. *menys* *Minuir*, V. *menys* *Minúscul*, V. *menys* *Minut*, *minutar*, *minutari*, *minuter*, *minutera*, V. *menys* *Minva*, *minvada*, *minvadet*, *minvador*, *minvament*, *minvant*, *minvar*, *minvasa*, *minvat*, *minve*, *minvell*, *minvol*, *minvós*, V. *menys* *Minxo* 'coca' és *minjo* (*menjar*) *Dit minxo*, V. *minso* *Minxollar*, variant o error per *xipollar* (XOP) *Minyaco*, V. *minyó*

MINYÓ, significà primitivament 'nen, noiet', i junt amb el fr. i oc. moderns *mignon* 'bufó, gentil, bonicó', suposa una base romànica *MINNIONE o *MINIONE, de formació paral·lela al fr. ant. *mignot* id., it. *mignolo* 'dit xic', 'borró de planta', port. *menino* 'nen, noiet', bearnès *menin* 'petit', i mots semblants d'altres llenguatges romànics (i cèltics, germànics etc.): mots hipocorístics, de creació expressiva, que no hi ha cap raó per creure d'origen pre-romà, ni per suposar que vagin designar primer un gat o altre animal que un ésser